

Icnites dels Cingles del Boixader o jaciment Fumanya Nord

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.180833061957
Longitud: 1.7957925796509
UTM Est (X): 400552
UTM Nord (Y): 4670556

Classificació

Número de fitxa 08080 - 9
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Jaciment paleontològic
Estil / època: Mesozoic
Segle Cretaci Superior
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Assentament (jaciment)
Observacions protecció: Declarat BCIN amb num de registre 3853-ZP
Data aprovació: dt., 08/04/2014 - 12:00
Número inventari 13182
Generalitat i altres inventaris
Accés Obert
Ús actual: Científic/Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Fígols
Autoria de la fitxa Joel Colomer Casamitjana

Descripció

Les icnites dels Cingles del Boixader, situades al terme municipal de Fígols, constitueixen un dels testimonis més rellevants de l'activitat dels dinosaures al Berguedà durant el Cretaci superior, fa aproximadament 70 milions d'anys. Aquestes petjades fòssils es troben impreses sobre superfícies rocoses inclinades, formades per antics sediments que en aquell temps conformaven una plana costanera humida, prop del mar. El conjunt d'icnites inclou empremtes de diferents tipus de dinosaures. Es poden observar rastres de sauròpodes —els grans herbívors de coll llarg—, caracteritzats per petjades amples i arrodonides, que indiquen el pas d'animals de proporcions colossals. També s'han identificat petjades d'ornitòpodes, dinosaures bípedes herbívors de mida mitjana, amb formes més allargades i marcadament tridactilades. Aquest jaciment destaca no només per la seva varietat d'icnites, sinó també per la seva situació en un entorn natural de gran bellesa i interès geològic. Els cingles, formats per estrats de roca sedimentària, permeten llegir com si fos un llibre obert la història del paisatge prehistòric que un dia van trepitjar aquests animals. Tot i que el jaciment no és gaire extens, la qualitat de les petjades i el seu bon estat de conservació el converteixen en un punt clau per entendre la presència de dinosaures al Prepirineu català.

Història

A les altures solitàries del terme de Fígols, al Berguedà, els Cingles del Boixader amaguen un petit tresor geològic: un conjunt de petjades de dinosaure fossilitzades que ens transporten fins al final del període Cretaci, fa aproximadament 66 milions d'anys. Aquestes empremtes fòssils, conegudes com a icnites, foren deixades sobre sediments tous per dinosaures que travessaven antics ambients fluvials i deltaics, avui transformats en formacions rocoses modelades pel temps.

Tot i que es tracta d'un jaciment de dimensions reduïdes, les petjades conservades mostren formes tridactils clarament atribuïbles a dinosaures bípedes, probablement teròpodes de mida mitjana. Les impressions conserven detalls del contorn dels dits, alguns lleugerament arrodonits, fet que suggereix que els animals caminaven sobre substrats humits, deixant marques profundes que posteriorment es van fossilitzar. Les icnites es troben a la base d'una capa de gresos i conglomerats, inclinada i penjada als cingles, fet que en dificulta tant l'accés com la visibilitat.

Aquest petit jaciment forma part d'un conjunt paleontològic molt més ampli conegut com la zona de Fumanya, un espai de gran valor científic i patrimonial on s'han documentat milers de petjades de sauròpodes i altres tipus de dinosaures. Tot i que el jaciment dels Cingles del Boixader no destaca per la seva espectacularitat visual, és una peça clau dins del trencaclosques geològic i paleontològic que ajuda a reconstruir els ecosistemes del darrer període dels dinosaures a Europa.

L'indret es troba a prop dels 1.500 metres d'altitud i només s'hi pot arribar a peu per camins rurals. El seu aïllament ha contribuït a la bona conservació del jaciment, que es manté relativament intacte dins un entorn natural de gran bellesa. Des de l'alt dels cingles, on el silenci només és trencat pel vent i els ocells, resulta fàcil imaginar els antics animals desplaçant-se per aquells paisatges fa milions d'anys.

Bibliografia

VILA, B., MARMI, J. & POZA, B. (2011) "memòria de les actuacions paleontològiques a fumanya Sud i cingles de Boixader (Fígols, Berguedà). 2008". PINTER 2761. Mem. núm. 10031

Enllaços d'interès:

[Inventari Patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya](#)

